

**การพัฒนาหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่าน
การเขียนและพฤติกรรมความร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**

**Development of Literary Minitexts in Thai Language Strand for Improving
Reading and Writing Skills, and Cooperative Behavior
in Prathom Suksa 4**

ผู้วิจัย นางมะลิ คงเพชร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารศรี กลางประพันธ์

Researcher : Mrs.Mali Khongpet; Thesis Advisor : (1) Asst. Prof. Dr. Malasri Klangprapan

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย คือ 1) เพื่อพัฒนาหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม 3) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน และ 4) เพื่อศึกษาพฤติกรรมความร่วมมือของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม จำนวน 5 เรื่อง แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินทักษะ การอ่าน และการเขียน แบบประเมินพฤติกรรมความร่วมมือขอบเขตในการวิจัย ประชากรที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนบ้านหัวบึงทุ่ง อำเภอดงหลวง จังหวัดนครพนม จำนวน 4 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 140 คน และกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 ของโรงเรียนบ้านหัวบึงทุ่ง อำเภอดงหลวง จังหวัดนครพนม จำนวน 27 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผลการวิจัยพบว่า

1. หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด กล่าวคือ มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 84.11/88.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด
3. นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินทักษะการอ่าน การเขียน อยู่ในระดับดีทุกคน
4. พฤติกรรมความร่วมมือของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีคะแนนเต็ม 5.00 คะแนนที่ได้เฉลี่ย 4.67 เมื่อนำคะแนนที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ ค่าที่ได้จะอยู่ในช่วงคะแนน 4.50-5.00 ซึ่งหมายความว่า พฤติกรรมความร่วมมือของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม อยู่ในระดับดีมาก

ABSTRACT

This research aimed to investigate the effects of using the literary minitexts in Thai language strand for Prathom Suksa 4 students. The objectives of this investigation included 1) to develop the literary minitexts in Thai language strand for Prathom Suksa 4 students to meet the standard efficiency criteria of 80/80, 2) to find out the students' achievement after they had learnt through the literary minitexts, 3) to develop the students' reading and writing skills, and 4) to study the students' cooperative behavior learning through the literary minitexts. The instruments consisted of 5 literary minitexts, lesson plan, achievement test, reading and writing measurement form, and cooperative behavior measurement form. The population of the study was 140 Prathom Suksa 4 students who were enrolling in the first semester of 2008 academic year at Ban Huabuentung School, That Phanom District, Nakhon Phanom Province. Purposively selected, the subjects were 27 students of classroom 4/2.

The study revealed the following results :

1. The literary minitexts in Thai language strand for Prathom Suksa 4 students developed by the researcher had efficiency of 84.11/88.15 meeting the set criteria.
2. The students' achievement after they had learnt through the literary minitexts was statistically higher than that of before with .01 level of significance. The result was abided by the hypothesis.
3. All students could pass their reading and writing measurement at the high level.
4. Of the full scale of 5, the students' cooperative behavior learning through the literary minitexts was at 4.67. This could be interpreted that these Prathom Suksa 4 students had cooperative behavior.

บทสรุป

การศึกษา เป็นกิจกรรมและกระบวนการทางสังคมที่มีผลโดยตรงต่อการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง และความมั่นคงของชาติ ทั้งนี้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องอาศัยการศึกษาเป็นพื้นฐาน และเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินการพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาของชาติว่าต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและการใฝ่รู้

อย่างต่อเนื่องกระทรวงศึกษาธิการได้บรรจุภาษาไทยไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 โดยกำหนดภาษาไทยไว้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ เพราะภาษาไทยมีความสำคัญที่เป็นภาษาประจำชาติ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ เป็นเครื่องมือที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น การเรียนวิชาอื่น ๆ การติดต่อสื่อสารหาความรู้ความบันเทิง การประกอบอาชีพ (กรมวิชาการ. 2535 : 6) การเรียนการสอนภาษาไทยจึงควรพัฒนาทักษะทั้งในด้านการอ่าน การพูด การฟังและการเขียน นักเรียนควรเห็นคุณค่าของภาษาไทย สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความคิด ความเข้าใจ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ และมีเหตุผล (กรมวิชาการ. 2535 : 7)

การอ่านเป็นเครื่องมือและวิธีการแสวงหาความรู้และการเรียนรู้ที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ ทั้งนี้องค์ความรู้และข้อมูลข่าวสารตลอดจน

เรื่องราวต่าง ๆ ที่ปรากฏขึ้นในโลกจะถูกบันทึกไว้ในรูปของเอกสารหรืออื่น ๆ ที่หลากหลายที่เรียกว่า หนังสือ ดังนั้นหนังสือจึงเป็นสื่อการเรียนรู้ ที่มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เหล่านั้น หนังสือจัดเป็นขุมทรัพย์ทางปัญญา เป็นที่รวมสรรพความรู้เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ในทุก ๆ เรื่องของสังคมมนุษย์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริเกี่ยวกับหนังสือว่า การรู้หนังสือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับปวงชนชาวไทย ดังปรากฏในโคลงพระราชนิพนธ์ที่ว่า

“นานาประเทศล้วน	นับถือ
คนผู้รู้หนังสือ	แต่่งได้
ใครเกลียดอักษร	คือคนป่า
ใครเยาะกวีไซร์	แน่แท้ คนดง”

และปรากฏในกลอนพระราชนิพนธ์ที่ว่า

“บ้านใด	ไม่มี	หนังสือ
บ้านนั้น	ก็คือ	บ้านป่า
เพราะเหตุ	ปวงชน	เกิดมา
ย่อมไฝ่	วิชา	ทั่วกัน”

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงกล่าวถึงความสำคัญของหนังสือไว้ว่า “..การไม่รู้หนังสือเป็นอันตรายอย่างใหญ่หลวงเป็นอุปสรรคต่อการแสวงหาความรู้ และความเจริญรุ่งเรือง ยิ่งไปกว่านั้นการไม่รู้หนังสือ และการมีความรู้ไม่เพียงพอจะนำพามนุษย์ไปสู่ความหายนะและความเสื่อมมาสู่ตนเองและทุกสิ่งทุกอย่าง...” (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2535 : 24)

ดังนั้น การอ่านหนังสือ จึงมีความสำคัญและมีความจำเป็นกับชีวิตของมนุษย์ทุกคนเป็นอย่างยิ่ง เพราะการอ่านจะเสริมความรู้ ความคิดของมนุษย์ให้กว้างขวางและลึกซึ้งขึ้นจนทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตได้ รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการตระหนักในความสำคัญของการอ่านหนังสือจึงได้พยายามจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ การพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งกำหนดเป็นนโยบายในการส่งเสริมให้คนไทย มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและรักการอ่าน หลักการสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาของไทย ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ทั้งนี้การปฏิบัติเพื่อให้เกิดการปฏิรูปตามหลักการดังกล่าวจะประสบความสำเร็จได้ยากหากผู้เรียนหรือคนไทยทั่วไปขาดนิสัยรักการอ่าน (กรมวิชาการ. 2545 :131-132) เนื่องจากหนังสือเป็นสื่อสำคัญในการเรียนรู้ และในการถ่ายทอดความรู้ความคิดที่ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง เป็นสื่อพื้นฐานที่ครูนำมาใช้จัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้การอ่านหนังสือเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากหนังสือแบบเรียนจะทำให้ผู้อ่านได้มีความรู้ใหม่ ได้มีความคิดที่ทันสมัยทันการเปลี่ยนแปลงของโลก

การเขียนเป็นอีกทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะเป็นเครื่องมือที่ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อจินตนาการและประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้อื่นทราบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรที่สามารถตรวจสอบได้และส่งไกลทั่วโลก การเรียนทุกสาขาวิชาต้องอาศัยการเขียนเพื่อบันทึกความรู้และถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจในเวลาสอบ ผู้ที่มีความสามารถด้านการเขียนจะประสบความสำเร็จในการเรียน การทำงานและการใช้ชีวิต เพราะสามารถนำความรู้ ประสบการณ์จากการเขียนไปใช้ประโยชน์ ในการสื่อสารกับผู้อื่นได้รวดเร็วและถูกต้องตรงกับความต้องการ นอกจากนี้บุคคลที่มีความสามารถในด้านการเขียนก็จะได้รับยกย่องในทุกสังคม และสามารถยึดเป็นอาชีพได้ในปัจจุบัน เช่น เป็นนักเขียน ครู นักวิชาการ นักแต่งเพลง เป็นต้น การเขียนจึงเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการเรียนและการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพในอนาคต (เสาวนีย์ ลิกขาพันธ์. 2534 : 7 ; จรูญรัตน์ กางกัน. 2530 : 2 ; นภดล จันทร์เพ็ญ. 2531 : 7 ; อัมพร หมายเจริญ. 2536 : 1)

ด้วยความสำคัญของการเขียนดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในช่วงชั้นที่ 2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ดังนี้ เขียนเรียงความตามกำหนดได้ถูกต้อง เขียนย่อความจากเรื่องที่กำหนดให้ เขียนจดหมายสื่อสารได้ตามต้องการ เขียนสรุปความ วิเคราะห์เรื่องได้ เขียนแยกแยะข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นของเรื่องได้ เขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์หรือเรื่องจากจินตนาการได้จัดบันทึกความรู้ ประสบการณ์เพื่อนำมาพัฒนางานเขียนได้ มีนิสัยรักการเขียนและมีมารยาทในการเขียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 16)

จากการวัดผลประเมินผลภาษาไทยด้านความสามารถทางการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านหัวบึงทุ่งประจำปี 2550 ทุกชั้นมีคะแนนเฉลี่ยด้านการอ่าน ร้อยละ 60.25 คะแนนเฉลี่ยด้านการเขียนร้อยละ 58.45 ซึ่งถือว่าเป็นคะแนนต่ำมากเมื่อเทียบกับเป้าหมายของโรงเรียนที่ตั้งไว้ซึ่งกำหนดไว้ คือ คะแนนด้านการอ่านไม่ควรต่ำกว่าร้อยละ 80 คะแนนด้านการเขียนไม่ควรต่ำกว่าร้อยละ 70 (โรงเรียนบ้านหัวบึงทุ่ง. 2546 : 4)

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ พบว่า การที่จะพัฒนาการเขียนให้มีประสิทธิภาพนั้นต้องเริ่มจากการพัฒนาการอ่าน เนื่องจากทักษะทั้งสองส่งเสริมพัฒนาซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ ผอ.ไปษกษณะ (2538 : 115) กล่าวว่า การเขียนและการอ่านเป็นทักษะที่ต้องฝึกเป็นมูมกลับกัน ผู้ที่เขียนได้ดีต้องอาศัยการอ่านมาก ๆ ผู้ที่อ่านเป็นก็ต้องเข้าใจวิธีเขียนจึงจะจับจุดสำคัญได้ สอดคล้องกับ อัจฉราชีวพันธ์ (2535 : 6) ที่กล่าวว่า การอ่านจะช่วยให้ผู้เขียนมีข้อมูลสามารถจะนำมาใช้ในการเขียน ในการลำดับความคิดและเนื้อความในการเขียนเรื่องราวต่างๆ ได้ดีทั้งนี้จากงานวิจัยของ หทัย ดันหยง (2532 : 125-127) ที่ได้สร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อพัฒนาการอ่านในระดับประถมศึกษา พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและความสนใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากหนังสือเรียนปกติ จึงนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการนำวิธีการสอนโดยใช้หนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมาใช้แก้ปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยและทำให้เกิดงานวิจัย ที่ต่อเนื่องและกว้างขวาง เช่น งานวิจัยของ กัลยา ดุลพิจิตร (2532 : 59-61) และ กนกวรรณ ชื่นชม (2532 : 79) ได้นำหนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมไปทดลองสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3 พบว่าความสามารถทางการอ่านและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงกว่าหนังสือเรียนปกติ นอกจากนี้ อารีรัตน์ ดอกสี (2541 : 92) ได้สร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อการสอนเขียนร้อยกรอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัย พบว่า แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมการสอนเขียนร้อยกรองเรื่องกาพย์ยานี 11 ที่สร้างขึ้นทั้ง 5 เล่ม ทำให้ผู้เรียน

มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละเล่มและทุกเล่มมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์(80/80)คือ 88.10/86.92 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญสุดา จิรกิตตยากร (2542 : 59) ที่ได้สร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชุดมาตราตัวสะกด ผลการวิจัย พบว่าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ชุดมาตราตัวสะกดที่สร้างขึ้นทั้ง 6 เล่ม มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์(80/80)คือ 90.41/90.67

ผลจากการวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมจะพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่อง และสร้างความสนใจในการเรียนของนักเรียนได้ เนื่องจากแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมซับซ้อน ภาพประกอบสวยงาม ใช้ภาษาง่าย ๆ เหมาะสมกับวัยของนักเรียน โดยมีรูปแบบการนำเสนอพฤติกรรมของตัวละครด้วยวรรณลักษณะ (Genre) ต่าง ๆ ที่เร้าใจ จูงใจ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการอ่านและเรียนรู้วิธีการเขียนได้ดี เนื่องจากอรรถลักษณะจะมีลำดับของการดำเนินเนื้อความที่ชัดเจน เป็นขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจบเรื่อง สามารถนำความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนเอง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการเขียนและการนำเสนอเรื่องที่เป็นรูปแบบของตนเองได้

ทั้งนี้การดำเนินการที่จะให้ผู้เรียนมีพัฒนาการความรู้ความสามารถในทักษะการอ่าน การเขียนภาษาไทย ผู้สอนและผู้เรียนจะต้องใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น นอกเหนือไปจากหนังสือเรียนที่ถูกกำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ และครูผู้สอน หนังสือเสริมประสบการณ์ประเภทต่างๆ แล้ว การที่จะพัฒนาทักษะทางภาษาไทยได้ดี คือ การเขียน โดยเฉพาะการเขียนหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่ครูพัฒนาขึ้นได้จะมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นได้ เนื่องจากเป็นสื่อที่มีวัตถุประสงค์ที่มุ่งส่งเสริมการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหัวบึงทุ่งที่ผู้วิจัยทำการสอนอยู่ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนในทุกระดับอยู่ในเกณฑ์ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 และเป้าหมายของทางโรงเรียนผู้เรียนยังขาดความกระตือรือร้น

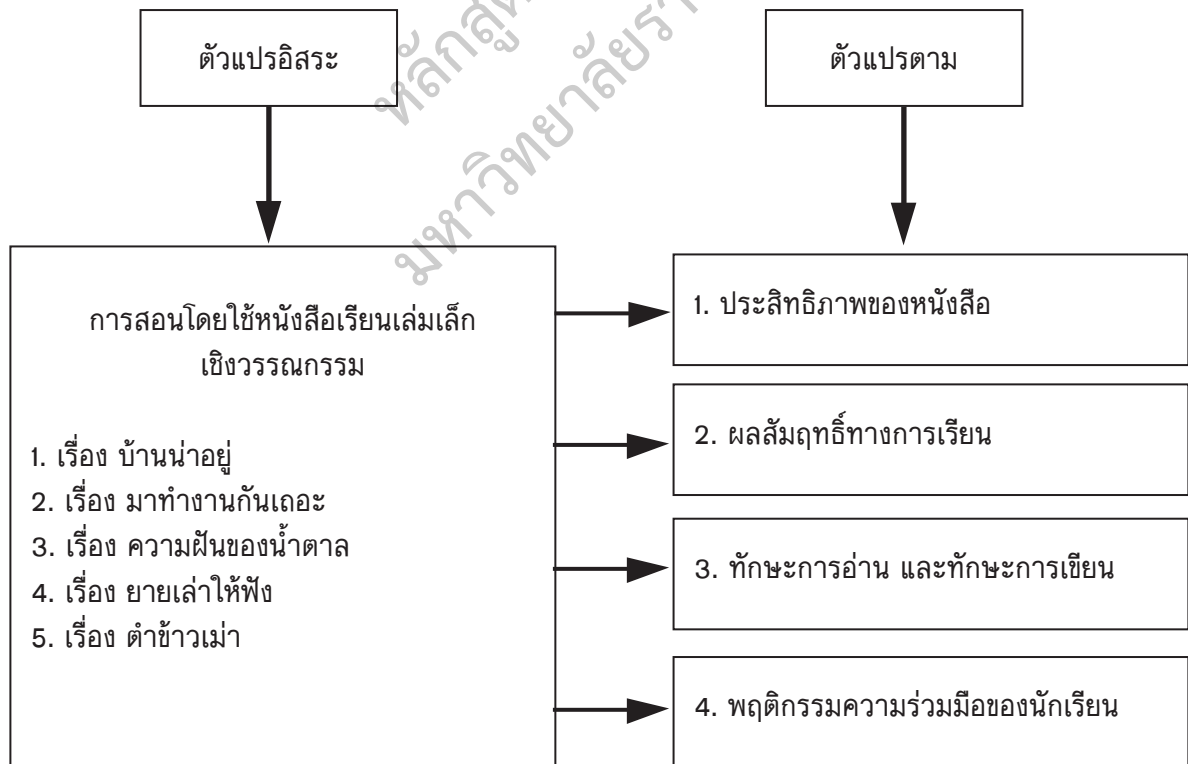
ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การมีส่วนร่วมในการทำงาน ขาดทักษะการอ่านและการเขียน (งานวิชาการ, โรงเรียนบ้านหัวบึงทุ่ง, 2550 : 12)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน และพฤติกรรมความร่วมมือ ซึ่งขณะนี้การพัฒนากิจกรรมดังกล่าวสามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในหลายด้าน อีกทั้งผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมุ่งคำถามว่า กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมจะช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีทักษะการอ่านและการเขียน มีพฤติกรรมความร่วมมืออยู่ในระดับใด เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนบ้านหัวบึงทุ่ง อำเภออู่ทองจังหวัดนครพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 3) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน 4) เพื่อศึกษาพฤติกรรมความร่วมมือของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหัวบึงทุ่ง อำเภอดงหลวง จังหวัดนครพนม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครพนม เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 4 ห้องเรียน รวม 140 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนบ้านหัวบึง ทุ่ง อำเภอดงหลวง จังหวัดนครพนม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครพนม เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมจำนวน 27 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาหนังสือ เรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเสริมสร้างการอ่าน การเขียนและพฤติกรรมความร่วมมือ กลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้าน หัวบึงทุ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1) การ สร้างและพัฒนาหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหัวบึงทุ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษ นครพนม เขต 1 จำนวน 5 เล่ม พร้อมแผนการจัดการ เรียนรู้ประกอบหนังสือจำนวน 20 แผน 2) การ สร้างเครื่องมือในการวิจัย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ด้านที่เรียนด้วยหนังสือเรียนเล่มเล็ก เชิงวรรณกรรม จำนวน 50 ข้อ แบบประเมินทักษะ การอ่านและการเขียนแบบสังเกตและประเมินพฤติกรรม ความร่วมมือในการทำงานของนักเรียน 3) การทดลอง ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนจัดกลุ่มทดลอง การดำเนินการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะ การอ่านการเขียนและพฤติกรรมความร่วมมือของ นักเรียน มีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตาม ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นตอนเตรียมการก่อนเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัย ทำการปฐมนิเทศนักเรียนเพื่อทำความเข้าใจกับ

นักเรียนว่า การเรียน การสอนต่อไปนี้เป็นภาระเรียนที่ ใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม จำนวน 5 เรื่อง ซึ่งนักเรียนจะได้เรียนและทำกิจกรรมทำแบบทดสอบ โดยครูจะประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลัง จากที่เรียนจบแล้ว และครูจะสังเกตพฤติกรรมความ ร่วมมือของนักเรียนทุกขั้นตอนที่เขียนไว้ในแผนการ จัดการเรียนรู้ 2) ขั้นตอนและเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัย ทำการทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 50 ข้อ เพื่อทดสอบก่อนเรียน เก็บคะแนนไว้เปรียบเทียบเมื่อ สิ้นสุดการเรียนรู้ โดยทำการทดสอบหลังเรียนอีกครั้ง เมื่อเรียนหนังสือทั้ง 5 เล่มจบแล้ว จากนั้นได้ดำเนินการ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ 20 แผนใช้เวลา 20 ชั่วโมง หลังจากดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วประเมินผลและทดสอบ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิง วรรณกรรม ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้ 1) หนังสือเรียนเล่ม เล็กเชิงวรรณกรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.11/88.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 2) นักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณ กรรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อน เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียน ผ่านเกณฑ์การประเมินทักษะการอ่านและการเขียน ในระดับดีทุกคน 4) นักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือเรียน เล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีคะแนนเต็ม 5.00 คะแนนคะแนนที่ได้เฉลี่ย 4.67 คะแนนเมื่อนำคะแนน ที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าที่ได้จะอยู่ในช่วงคะแนน 4.50-5.00 ซึ่งหมายความว่าพฤติกรรมความร่วมมือ ของผู้เรียนที่เรียนด้วยหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิง วรรณกรรม อยู่ในระดับ ดีมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ควรให้ความสำคัญ ของการเรียนรู้ที่เน้นพฤติกรรมความร่วมมือ อีกทั้งส่งเสริม เผยแพร่ หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

2. ควรมีการจัดระบบนิเทศภายใน โรงเรียนเพื่อให้ครูและบุคลากรได้เข้าใจ และมีแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมในวิชาที่รับผิดชอบ อีกทั้งเน้นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นพฤติกรรมความร่วมมือ

3. ก่อนนำหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ที่สร้างและพัฒนาขึ้นไปใช้ ควรศึกษาและทำความเข้าใจขั้นตอนหลักการและเป้าหมายจุดมุ่งหมาย ลำดับขั้นตอนบทบาทของครูผู้สอนและผู้เรียนระยะเวลาที่ใช้ให้ชัดเจนก่อนที่จะนำไปใช้

4. ในขณะที่ได้ใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมครูควรคอยดูแล แนะนำ และช่วยเหลือตามความเหมาะสม

5. ครูผู้สอนควรสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ครูควรเป็นผู้อำนวยความสะดวก คอยให้กำลังใจนักเรียนในการทำกิจกรรมด้วยแรงเสริมทางบวกซึ่งจะทำให้เด็กมีความสามารถในการพูด การแสดงความคิดเห็น และการอ่านได้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการสร้างและพัฒนาหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ในเนื้อหาอื่นและระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ควรจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ไปใช้สอนในโรงเรียนหลาย ๆ โรงเรียน เพื่อจะได้ข้อสรุปผลของการศึกษาที่กว้างขวางยิ่งขึ้น

3. ควรจัดให้มีกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นพฤติกรรมความร่วมมือในห้องเรียนและโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน อีกทั้งปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมต่าง ๆ ให้นักเรียน

บรรณานุกรม

กนกวรรณ ชื่นชม. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิธีสอนปกติกับวิธีสอนชุดจุดบทที่ใช้หนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม. ปรินญา นิพนธ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532.

กัลยา ดุลยพิจิตร. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชุดมาตราตัวสะกด. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532.

จรรยารัตน์ กางกั้น. การศึกษาคำภาษาไทยที่สะกดคำยากสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : บัณฑิต, 2530.

ธัญสุดา จิรกิตตยากร. การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชุดมาตราตัวสะกด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542.

นภดล จันทร์เพ็ญ. การใช้ภาษา. กรุงเทพฯ : ต้นอ่อนการพิมพ์, 2531.

บ้านห้วยบึงทุ่ง, โรงเรียน. รายงานการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ปีการศึกษา 2550.

16 พฤษภาคม 2550. นครพนม : โรงเรียนบ้านห้วยบึงทุ่ง, 2550.

ผอบ โปษกฤษณะ. ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา, 2538.

เสาวณีย์ ลิกขาบัณฑิต. การเขียนสำหรับสื่อสาร. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์ดวงกมล จำกัด, 2534.

อัมพร หมายเจริญ. การเปรียบเทียบความสามารถและความสนใจในการเขียนเรียงความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐานแบบปกติ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2536.